

תפילה (2), טו' בשבט

בגודל מעלתה של התפילה, מצאנו בחז"ל על משה רבינו שאף על פי שנגזר עליו שלא יכנס לארץ ישראל וגם לא לראותה, אך לאחר שהרבה בתפילות כתוב: "ויראהו ה' את כל הארץ" (דברים לד, א), וכמו שמבואר במסכת ברכות (דף לב:): אמר ר' אלעזר גדולה תפילה יותר ממעשים טובים שאין לך גדול ממעשים טובים יותר ממשה רבינו, אעפ"כ לא נענה אלא בתפילה, שנאמר "אל תוסף דבר אלי", וסמך ליה "עלה ראש הפסגה" (דברים כג, כו-כז). וביאר רש"י שם שבתליפה זו נתרצה הקב"ה להראות לו את הארץ.

ספר "אשי ישראל" הלכות תפילה

מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרתי בי נשמת

כל ההרגשות באים מהמוח מקרום שעליו אל הלב, והלב משלחם בכל הגוף, ובליילה סותם הקרום הדבוק בגולגולת ואוסף המוח כל הרגשותיו אליו. וכן כל הנפש כולה נאסף אל הלב, ואז הוא ישן וכח המדמה הוא פועל אז, והס"א סובב אותו ומתפשט בו, כמ"ש בזוהר שלכן צריך נטילת ידיים וכו'... ונכנס שחרית ואז מעיר האדם. ואף על פי שלפעמים מעיר האדם קודם היום, מכל מקום אין נשמתו חוזרת בו עד היום, כידוע, כמו שנאמר: "חדלו לכם מן האדם אשר נשמה בָּאפו" עד היום. (ישעיהו ב, כב) וזהו שאמרו: ומחדש בכל יום, כמו שנאמר: "חדשים לבקרים רבה אמונתך" (איכא ג, כג), שמחדש בכל יום נשמתו חדשה לו כידוע, שנאמר: "הנוטה כדק שמים וכו'" (ישעיהו מ, כב), שהוא דוק הקרום הנ"ל.

הגר"א בספרו "אדרת אליהו"

מודה אני, שלמות העבודה, סופו נעוץ בתחילתו

הסידור מתחיל עם "מודה אני" וגומר עם "עלינו לשבח", ומאחר וקימת הבוקר היא יסוד לכל עבודת היום, א"כ בע"כ שהכל טמון בהתחלה. ובאמת כלל גדול טבעו לנו הקדומים בזה, שלעולם "סופו נעוץ בתחילתו", ובלשון אחר: "סוף מעשה במחשבה תחילה". כוונת הדברים, שאת השלימות של כל מלאכה ניתן לראות בשתי נקודות: בנקודת ההתחלה, ובנקודת הסוף.

כנראה שתפילת "מודה אני" מגוללת בתוכה את כל תמצית עבודת האדם. המילים "מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרתי בי נשמת בי בחמלה רבה אמונתך", מהווים את התמצית של כל מה שיבוא אח"כ. זהו מסר שאסור לשכוח אותו לרגע! כך גם תפילת "עלינו לשבח". תכלית הכל להגיע ל"עלינו לשבח לאדון הכל

אמר ליה ההוא מרבנן לרב ביבי בר אביי ואמרי לה רב ביבי לרב נחמן בר יצחק: מאי "פרם זלות לבני אדם" (תהלים יב, ט), אמר ליה אלו דברים שעומדים ברומו של עולם ובני אדם מזולזלין בהן. ופירש רש"י: כגון תפילה שעולה למעלה עכ"ל. (ברכות ו:). וכדי שלא לזלזל בתפילה עלינו ללמוד ביאורי התפילה ועניניה.

ידוע המאמר "תפילה בלא כוונה כגוף בלי נשמה". כדי לכוון כראוי, יש לאדם ראשית, להבין את מה שאומר, אם לא כן תהיה תפילתו כציפור המצפצף. הדרך להבנת הדברים כדבעי היא על ידי לימוד ביאורי התפילה. יתירה מזאת, בלימוד עניני התפילה, ראה דרך לעשות מהתפילה "עסק", להחשיב אותה, להתחדש בה ולהחיותה.

ספר "שפתי חיים רינת חיים" ביאור תפילת שמונה עשרה

אין הקב"ה מואס בתפילתו של רבים

אמרו חז"ל במסכת ברכות (ח:): תניא נמי הכי רבי נתן אומר מניין שאין הקב"ה מואס בתפילתן של רבים שנאמר "הן אל פְּבִיר וְלֹא יִמָּאָס" (איוב לו, ה), ופירש רש"י וז"ל, תפילת הרבים לא ימאס. וז"ל הכה"ח (אור"ח סימן צ אות טז): שלש תפילות נשמעות, תפילת יחיד בדמעות בכל יום, תפילת יחיד בין ראש השנה ליום הכפורים, תפילת צבור בכל יום, וכל מי שבוכה בתפילתו כוכבים ומזלות בוכים עמו ותפילתו היא נשמעת. (שלטי גיבורים ברכות, פרק תפילת השחר).

וז"ל השל"ה הקדוש על מה שאמרו חז"ל "אין הקב"ה מואס בתפילתו של רבים", והלא עינינו רואות בכל יום מתפללין תפילת שמונה עשרה בצבור ומוזכר בה כמה פעמים תפילה על הגאולה, ראה נא בעניינינו, תקע בשופר גדול וכו', ואין תפילתנו פועלת כלום, ובספר בית אלוקים מיישב דבר זה והוא כי אין הענין שיעשה הקב"ה כל בקשתנו רק עושה מדוגמת הבקשה כי בכל יום ויום יש גאולה כי הלא ככבשה אחת בין שבעים זאבים, כן אנחנו ובכל יום ויום עומדים עלינו לכלותינו והקב"ה מצילנו בידם. ולי נראה שהוא בוחר בתפילה רבים והמלאך קושרה ועושה ממנה קשר להקב"ה אבל אין מוכרח שיעשה להמבקש בקשתו רק שמקבל המצות עשה כמו שמקבל כל מצות עשה ציצית ותפילין ומזוזה שהמצוה רשומה למעלה להיות כתר ועטרה, אבל למלאות הבקשה לפעמים ממלא ולפעמים לא והוא יתברך שמו היודע וצדיק בכל דרכיו. אבל תפילה פסולה נדחית לגמרי היה כלא היה ומי יתן החרש יחריש ולא יענש על לא תשא את שם ה' לשוא. ותפילת רבים לעולם היא עולה למעלה.

המלקט

אם מתחילים את היום באמירת "מודה", מכירים בעבודה שיש אדון לבירה שהוא האומר לי מה לעשות וכיצד לנהוג בכל פרט ופרט מהחיים והכל נראה אחרת.

נפש שמשון "סדור התפילה" מאת רב פינקוס זצ"ל

הלכה: דיני פתיחה קדימה בברכות

הנה, נצטוונו עפ"י חז"ל (ברכות מ:), כשיש לפנינו כמה מאכלים לברך על המין היותר המשובח והמעולה ביותר, והוא משום הידור מצוה וכבוד הברכה שיברך אותה על המובחר, ועוד הוסיפו חז"ל שם לומר, שאפילו מברך ב' או ג' ברכות ויותר על כמה סוגי מאכלים, יש סדר מסויים איזה ברכה להקדים לפי חשיבות הברכה או המאכל. מ"מ יש מספר אופנים שבהם לדברי הכל אין דיני חיוב קדימה. (1) אם אין המאכל עדיין לפניו על השלוחן אפילו דעתו לאוכלו, אין חייב להמתין עד שיביאווה לפניו כדי להקדימו למאכל שכבר נמצא לפניו. (2) ואפילו כשנמצאים המאכלים לפניו, מותר לו לסלקם מהשלוחן למען להקדים ולברך על מין אחר כשיש לו סיבה כל שהיה לכך. (3) אם מקדים בגלל סיבה רפואית. (4) כדי לינצל מחשש ברכה לבטלה או ספק ברכה התירו הפוסקים להקדים לברך על מאכל או משקה מסויים.

פסקי תשובות חלק ב סימן ריא אות א'

פתגם: היופי בחיים, זה החיים עצמם

ספר "שמחלה"

חקירה: הבדלה עד יום רביעי

זמן מצוות הבדלה הוא רק במוצאי שבת, ועד יום רביעי הוא רק תשלומין להבדלה של מוצ"ש או שזמן הבדלה הוא עד יום רביעי (קהילות יעקב ברכות ז).

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: חסיד אחד מקאצק היה צועק בשעת התפילה אבא, אבא, ואמר אליו החסיד השני בצחוק דילמא לאו אביו הוא (חולין יא:), כי בזמן שאין עושים רצונו של מקום נקראים עבדים ולא בנים (ב"ב י:), ושמע רבינו הרה"ק מנחם מענדל מקאצק זצ"ל והשיבו, צועקים כל כך הרבה פעמים אבא, עד שנעשה אבא. *ספר "אז תתחזק"*

שבת שלום!

יוצא לאור לרפואה שלימה של ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, דינה בת מרים, דניאל בן רחל, רפאל יהודה בן מלכה, בנימין יעקב בן זוהרית רות. לעילוי נשמת ר' רייאל בן אילנה צוק"ל הי"ד.

יוסף ג'רמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr

ניתן למצוא את העלון באתר www.kollet-aixlesbains.fr

וכו'... וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלוקים אין עוד מלבדו". מתחילים ב"מודה אני" כדי להגיע בסופו ל"עלינו לשבח". זהו עבודת ההתחלה: לחשוב לשם מה אנו כאן. והתחלה זו, ההרגשים, התכנית שהאדם חושב בתחילת היום צריכה ללוות אותנו כל היום ואל לנו לשכוח ממנו אף לא רגע אחד. לכל אורך הדרך ניתן לעשות הרבה טעויות, אבל על האדם לדעת מה הוא עושה כאן בעולם הזה, לשם מה הוא פתח "עסק" זה ומה משמעות כל פרט בעסק הזה. אם זה עסק של חיי הפרנסה, לזכור לשם מה הוא טורח בפרנסתו וממי הוא מקבלת, אם זה עסק של בית, לשם מה הוא בונה בית? ואם זה עסק של תורה או של יראת שמים, מהי מטרת הלימוד, ולכן הוא שואף להגיע. זהו נחיצות וחשיבות אמירת "מודה אני".

נפש שמשון "סדור התפילה" מאת רב פינקוס זצ"ל

מודה אני

השבח הזה תיקנו לנו רבותינו לאמרו מיד כשהאדם מתעורר בבוקר, על שאנחנו מפקידים בידו של הקב"ה את נשמותינו כשהן עייפות מעמל היום ולמחרת בבוקר הקב"ה מחזירן לנו כשהן רעננות וחזקות כאילו הן חדשות, לכן עלינו להודות לו על גמילות חסדים זו.

ר' חיים הלוי בפירושו על סידור "אמרי פי השלם"

"מודה"- עבד ה'

הנה מנהג ישראל שהורגלנו לו עוד בהיותנו ילדים קטנים, שכשפותחים את העינים, לפני כל דבר אחר אומרים דבר ראשון "מודה אני". עד כדי כך האמירה צריכה להיות תיכף לקימה, שמבואר בסדה"י שבנוסח "מודה אני" לא נכללים שמות קדושים כי הידיים עדיין מלוכלכות וטמאות, ואעפ"כ אומרים אנו "מודה אני", מדוע דוקא מילים אלו נבחרו להיות המילים הראשונות שעל האדם לומר בעת שהוא קם מהשינה? אדם קם בבוקר, פותח את עיניו, מהו הדבר הראשון שהוא פוגש, שהוא רואה ומרגיש? את הדבר הכי קרוב אליו, את עצמו, ה"אני"! הוא תוהה לעצמו: האם אני עדיין עייף והאם ישנתי מספיק? ישנתי טוב או לא ישנתי טוב? הראש כואב או לא? וכו'... לכן המילה הראשונה היא "מודה", לתת להקב"ה את הרגע הזה להודות כי לא "אני" זה המילה הראשונה, אלא "מודה"! מילה ראשונה זו צריכה להשפיע עלינו למשך כל היום, לדעת למי אנו שייכים. זהו הטעות של כולנו. ב"ה כל אחד מאתנו מחשיב את עצמו לעובד ה', וחושב לעצמו: אני רוצה ללמוד להתפלל, אני מעוניין גם להיות יהודי טוב, לקיים מצוות וכו'..., הכל "אני". המחשבה התמידית של ה"אני" סותרת את מהות היהודי, יהודי הוא עבד ה', הוא לומד תורה רק משום שהקב"ה צוה עליו ללמוד ולא משום שכך אני רוצה, כי אם הלימוד תלוי ברצונו, הרי לפעמים יתכן שהוא כבר לא רוצה ללמוד.... אבל